

STARTNOTITIE

GEBIEDSAGENDA CENTRUM

Over deze startnotitie

Deze startnotitie gaat in op de aanpak voor het opstellen van de gebiedsagenda voor het centrum van Hilversum. We schetsen het participatieproces, de betrokkenheid van de raad, tijdpad en kosten. Parallel aan het opstellen van de gebiedsagenda wordt een aantal zichtbare quick wins gerealiseerd in het centrum, gericht op 'schoon, heel en veilig' en vergroening. Hiervoor is budget beschikbaar gesteld in de Corona Herstelagenda. Deze quick wins maken geen deel uit van deze startnotitie.

Inleiding

Het centrum vormt met zijn winkels, horeca, cultuur en warenmarkt een belangrijke plek in voor Hilversummers en de regio. Het is daarnaast een van de motoren van onze regionale economie. De gevolgen van de coronamaatregelen van de afgelopen twee jaar zijn het meest gevoeld en zichtbaar bij de ondernemers en bezoekers van het centrum van Hilversum. Door gedwongen sluiting en beperkende maatregelen is het bezoek aan het centrum afgenomen. Omzetten van horecaondernemers en winkeliers staan al lange tijd onder grote druk en de leegstand loopt op verschillende plekken op.

In 2015 is de centrumvisie met uitvoeringsprogramma vastgesteld en vervolgens uitgevoerd. De uitgangspunten uit de centrumvisie van 2015 waren onder andere: toewerken naar een compacter gebied en het aantrekken van meer niet-winkelfuncties. Deze opgaven staan nog steeds overeind. Tegelijkertijd is er sinds 2015 hard gewerkt aan het centrum. Het opknappen van het Marktplaatsplein, de planontwikkeling voor het Stationsgebied en verbetering van het fietsparkeren bijvoorbeeld. En er staat nog wat op stapel: het Stationsgebied wordt herontwikkeld. Planvorming voor Mediaplein Kerkbrink is gaande. Er worden veel woningen toegevoegd. Verwacht wordt dat de gevolgen van de pandemie nog lang zullen doorwerken. Ook zien we nieuwe opgaven voor het centrum, zoals klimaatadaptatie en de energietransitie. Dit maakt het functioneren van het centrum kwetsbaar en vraagt om een uitvoerings- en toekomstgerichte gebiedsagenda. Hiermee werken we – samen met alle betrokkenen in het centrum – aan duurzaam herstel. In de Corona Herstelagenda corona is al afgesproken dat de gebiedsagenda centrum wordt opgesteld.

Doel

Een economisch vitaal en levendig centrum voor Hilversum. Hier werken we aan door middel van een concrete, breed gedragen, uitvoeringsgerichte gebiedsagenda voor het centrum. In de gebiedsagenda kijken we voor wat betreft de visie, gelijk aan de Omgevingsvisie, door tot aan 2040. Het uitvoeringsprogramma is gericht op een periode van vier jaar, dus 2023-2026. De maatregelen kunnen na vier jaar, en indien nodig tussentijds, worden geactualiseerd.

De gebiedsagenda vormt een bouwsteen voor de op te stellen Omgevingsvisie voor heel Hilversum, maar heeft een concreter karakter. De uitkomsten uit het participatietraject voor de Omgevingsvisie die specifiek voor het centrum gelden, worden meegenomen in de gebiedsagenda.

Aanpak en thema's

De gebiedsagenda centrum bestaat uit de volgende onderdelen:

- Visie en ambitie;
- Opgaven;
- Uitgangspunten/kaders;
- Thema-/opgavegerichte uitwerking;
- Uitvoeringsagenda

Bij het opstellen van de gebiedsagenda worden de volgende zes thema's verder uitgewerkt. Deze thema's zijn reeds verkend in de gebiedsfoto centrum en bouwen voort op de ingezette koers uit de centrumvisie 2015. Er is in deze gebiedsagenda extra aandacht voor de thema's groei inwonertal en klimaatadaptatie en energietransitie ten opzichte van de vorige centrumvisie.

1. Identiteit en imago en de manier waarop dit kan worden versterkt;
2. Aantrekkelijkheid voorzieningenniveau en de functiemix van detailhandel, horeca, cultuur, leisure en (sociaal-maatschappelijke) diensten;
3. Compacter centrum met de ruimtelijke verdeling van functies en perspectief voor leegstaande panden;
4. Groei inwonertal en de sociale meerwaarde, inclusiviteit (o.a. toegankelijkheid) en levendigheid in het centrum;
5. Mobiliteit met onder meer auto- en fietsbereikbaarheid, stadslogistiek en een autoluwe binnenstad
6. Duurzaamheid gericht op klimaatadaptatie en energietransitie.

Relatie met andere visies en projecten

Het opstellen van de gebiedsagenda loopt parallel aan diverse andere visies en trajecten. We zorgen voor onderlinge afstemming. Dan gaat het bijvoorbeeld om de volgende visies en projecten.

- De Omgevingsvisie wordt naar verwachting eind 2022/begin 2023 ter vaststelling aan de raad voorgelegd. We zorgen dat de beide processen elkaar voeden. Zo benutten we bijvoorbeeld het tekstverslag inwonersparticipatie van de Omgevingsvisie als input voor de gebiedsagenda.
- Besluitvorming over Mediaplein Kerkbrink is nu voorzien in juni 2022. De uitkomst ervan kan worden verwerkt in de gebiedsagenda.
- Besluitvorming over herinrichting van de Kerkbrink loopt parallel aan het opstellen van deze gebiedsagenda. De besluitvorming over de uitgangspuntennotitie is voorzien in maart 2022. Besluitvorming over het definitief ontwerp in het vierde kwartaal van 2022.
- Besluitvorming over het Programma Groen is voorzien in de zomer van 2022.
- De Mobiliteitsvisie is reeds in 2021 vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma zijn echter diverse relevante onderzoeken aangekondigd, zoals het autoluwer maken van het centrum en het instellen van zero emissie zones.
- Bij de centrumvisie 2015 is een cultuurhistorische analyse gedaan van panden waarvan het wenselijk was deze op de monumentenlijst te zetten. Destijds ging het om tijdvak tot 1965. Laatste tijd is er landelijk en ook in Hilversum meer aandacht voor panden uit het tijdvak 1965-1990. Deze zijn deels beeldbepalend en dragen bij aan de identiteit van het centrum. Daarom wordt dit jaar een inventarisatie gedaan naar panden uit deze periode. De resultaten hiervan worden opgenomen in de gebiedsagenda centrum. Dit wordt gerealiseerd binnen de bestaande middelen.

De relatie tussen de Omgevingsvisie en de lopende projecten en visies is uitgebreid aan bod gekomen bij het besluit van de gemeenteraad over het bestuurlijk plan van aanpak voor de Omgevingsvisie op 3 maart 2021. De gemeenteraad heeft in het bestuurlijk plan van aanpak voor de Omgevingsvisie aangegeven niet alle lopende planvorming in Hilversum te willen stilleggen in afwachting van de Omgevingsvisie. Er wordt gelijktijdig gewerkt aan een integrale visie (de Omgevingsvisie) en beleid op delen. Op basis van de huidige inzichten kunnen de Omgevingsvisie en de gebiedsagenda centrum in dezelfde periode worden vastgesteld. Bij het opstellen van de gebiedsagenda sluiten we aan op de

inzichten uit de Omgevingsvisie. De raad kan bij het bespreken van de beide stukken ook constateren of dat voldoende is gelukt.

Betrokkenen

De stichting Centrum Hilversum is als vertegenwoordiger van ondernemers (horeca, detailhandel en diensten) en culturele voorzieningen (Museum Hilversum, Vorstin, Filmtheater etc.) als vanzelfsprekend nauw betrokken bij het participatieproces. Andere belangrijke doelgroepen zijn bewoners en vastgoedeigenaren. Bewoners zijn niet georganiseerd als collectief. Eerdere pogingen van de gemeente om een dergelijke collectief te helpen oprichten hebben niet tot resultaat geleid. Wel zijn er via de buurtcoördinator contacten met enkele VvE's in het centrum. Verder maken we gebruik van de uitkomsten van het burgerpanel, waar ook centrumbewoners deel van uitmaken en van de uitkomsten van het participatieproces van de Omgevingsvisie. Ook vastgoedeigenaren zijn (nog) niet georganiseerd. Stichting Centrum Hilversum onderkent het belang van betrokkenheid van vastgoedeigenaren en heeft inmiddels een groep eigenaren bij elkaar weten te brengen. Deze groep eigenaren heeft een ambitiedocument opgesteld en aangeboden aan de gemeente dat input is voor gesprekken met deze en anderen eigenaren. We gebruiken daarvoor de data en de expertise van het Kadaster door middel van het spelen van het zogeheten 'eigenarenspeel'. Andere organisaties die we benaderen zijn bijvoorbeeld het Cuypersgenootschap, het Platform Chronisch Zieken en Gehandicapten, de Fietzersbond en Hilversummers.nl. Beoogd participatieniveau is co-produceren/adviseren. We verwachten dat stichting Centrum Hilversum intensief meewerkt aan zowel het vormgeven van het participatieproces als aan het opstellen van de gebiedsagenda zelf. We gaan er vanuit dat een bredere groep op het niveau van adviseren betrokken zal willen zijn. Tot slot is er natuurlijk altijd de mogelijkheid voor betrokkenen om formeel te reageren op de ontwerp gebiedsagenda.

We benutten de website www.bouwenaanhilversum.nl om betrokkenen en andere geïnteresseerden op de hoogte te houden van de voortgang van het proces. Daarnaast versturen we nieuwsbrieven.

Betrokkenen kunnen op diverse manieren inbreng leveren en hun invloed uitoefenen:

- Informeel tijdens de participatieronde april – juni
- Formeel via een reactie op de ontwerp gebiedsagenda die in de tweede helft augustus tot en met eind september ter inzage wordt gelegd.

Gemeenteraad

Door het vaststellen van de Corona Herstelagenda (6 oktober 2021) heeft de raad opdracht gegeven tot het opstellen van de gebiedsagenda centrum. De door de raad vast te stellen gebiedsfoto vormt een goede basis voor het participatieproces en het opstellen van de ontwerp gebiedsagenda. In het proces geven we ook uitvoering aan het verzoek van de raad, motie M21/94. Deze motie gaat over brancheringsbeleid. Voorwaarde voor het instellen van brancheringsbeleid is draagvlak onder ondernemers en eigenaren. Dat draagvlak gaan we onderzoeken.

Komende periode wordt de raad op drie momenten betrokken:

- Stichting Centrum Hilversum organiseert (planning mei 2022) een werkbezoek aan het centrum;
- De raad wordt in een Beeldvormende Sessie (planning 1 juni 2022) geïnformeerd over de voortgang van het participatieproces en de contouren van de ontwerp gebiedsagenda;
- De raad besluit (planning december 2022) over de gebiedsagenda.

Tijdlijn

Hieronder de tijdlijn voor het project, zoals dat nu is voorzien. Niet in beton gegoten, kwaliteit gaat voor kwantiteit, maar wel de leidraad voor het opstellen van de gebiedsagenda. Op basis van deze tijdlijn wordt de gebiedsagenda in december 2022 ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.

• Besluitvorming raad over uitgangspunten	9 maart '22
• Participatieproces & opstellen ontwerp gebiedsagenda	april-juli '22
• Werkbezoek raad aan het centrum	mei '22
• Beeldvormende sessie	1 juni '22
• Ter inzage leggen van het ontwerp van de gebiedsagenda	tweede helft aug-sep '22
• Verwerken reacties & opstellen van de gebiedsagenda	sep-okt '22
• Besluitvorming raad over de gebiedsagenda	dec '22

Kosten

Budget voor het opstellen van de gebiedsagenda is opgenomen in de Corona Herstelagenda. Benodigd budget voor de uitvoering van de gebiedsagenda zal vermeld staan in de gebiedsagenda. Een voorstel hiervoor wordt aan de raad voorgelegd bij de voorjaarnota 2023.